

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Bakanlığınızın talimatıyla 81 ilde, yalnızca “terör” dosyalarına bakacak savcıların görev yapacağı "özel terör soruşturma büroları" kurulacağı kamuoyuna yansımıştır. Bu düzenleme ile soruşturmaların daha hızlı ve standart yürütülmesinin amaçlandığı iddia edilse de Türkiye'deki “terör” tanımının genişliği, belirsizliği, öngörülemezliği ve şiddet içermeyen demokratik faaliyetlerin dahi bu kapsamda değerlendirilmesi ciddi hak ihlali risklerini barındırmaktadır. Avrupa Parlamentosu, Venedik Komisyonu ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri gibi uluslararası kurumlar, Türkiye'deki “terör” mevzuatının "aşırı geniş ve keyfi" uygulanmasının ifade ve örgütlenme özgürlüğü ile demokratik siyaset üzerinde caydırıcı bir etki yarattığını defaatle vurgulamıştır.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Michael O'Flaherty, Terörle Mücadele Kanunu'nun hak savunucuları, siyasetçiler, gazeteciler ve öğrenciler üzerinde kullanılmasının kamusal tartışma üzerinde caydırıcı bir etki yarattığını, uzun süren yargılamaların sonunda gelen beraat kararlarının yeterli bir güvence olmadığını, bu tür soruşturmaların ifade özgürlüğünü kısıtlamaması için en baştan önlenmesi gerektiğini, içinde bulunduğumuz Barış ve Demokratik Toplum sürecinin ise “terör” mevzuatını ve uygulamasını AİHM içtihadı ile Venedik Komisyonu görüşlerine uyumlu hale getirmek için önemli bir fırsat olduğunu belirtmektedir.

Bu bağlamda,

1. Hangi ihtiyaçla 81 ile "özel terör soruşturma büroları" kurulacaktır? Bu belirleme yapılırken hangi ölçütlere bakılmıştır?
2. “Terör” mevzuatının yasal sınırları daraltılmadan ve "şiddet" unsuru somut bir kriter haline getirilmeden kurulacak bu büroların, mevzuattaki "geniş yorum" uygulamasını tüm ülkeye yayarak yargı baskısını artırma hedefiniz bulunmakta mıdır? Yok ise bu riski bertaraf etmek için ne gibi önlemler alınmıştır?
3. Venedik Komisyonu görüş ve tavsiyeleri doğrultusunda yeni kurulacak bürolarda görev alacak savcılara, ifade ve örgütlenme özgürlüğü ile demokratik siyaset kapsamındaki eylemleri kriminalize etmemek adına özel bir eğitim verilecek midir?
4. Bürolardaki savcıların kolluk birimleriyle yapacağı aylık koordinasyon toplantılarının, yargı bağımsızlığını zedeleyebileceği ve soruşturmaları güvenlikçi bir eksene hapsedebileceği eleştirilerine karşı bakanlığınızın görüşü nedir?

5. Pek çok örnekte olduğu gibi, hak savunuculuğu faaliyetlerinin "terör propagandası" olarak nitelendirilmesi, haksız soruşturmalar yoluyla yargı tacizine yol açmayacak mıdır?
6. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Michael O'Flaherty'nin belirttiği üzere, "terör" mevzuatını AİHM içtihadı ve Venedik Komisyonu görüşleriyle uyumlu hale getirmek yerine uygulamayı genişleten bu adımın, Türkiye'nin uluslararası hukuk karnesine etkileri nasıl değerlendirilmektedir?